

Rapport

Coronavaccinaties

Een representatief onderzoek onder de Nederlandse bevolking (18+) naar de bereidheid te laten vaccineren tegen het coronavirus en het draagvlak voor het vaccinatiebeleid

9 juni 2021

In opdracht van de NOS.

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/152

Datum

juni 2021

Opdrachtgever

NOS

Auteurs

Laurens Klein Kranenburg
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research en NOS) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Belangrijkste uitkomsten	4
2	Al gevaccineerd	7
2.1	Ruim helft gevaccineerd	7
2.2	Bijna helft gevaccineerden meldt (lichte) bijwerkingen	8
2.3	Minst bijwerkingen bij BioNtech/Pfizer	9
3	Vaccinatiebereidheid	10
3.1	Prognose: 80 à 90 procent straks gevaccineerd	10
3.2	Lagere vaccinatiebereidheid onder 35-49 jarigen	11
3.3	Lager en hoger opgeleiden nemen vaccin ongeveer vaak	11
3.4	Vaccinatiegraad blijft achter onder niet-westerse Nederlanders	12
3.5	Redenen om niet te vaccineren	13
4	Vaccineren van kinderen	14
4.1	Zes op tien: ook 12 tot 17-jarigen vaccineren	14
4.2	Ouders onzeker over vaccineren kinderen onder 16 jaar	15
5	Waardering vaccinatiebeleid	16
5.1	Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid gegroeid	16
6	Covid-reiscertificaat	17
6.1	Vijf op de zes kregen iets mee van covid-reiscertificaat	17
6.2	Covid-reiscertificaat overwegend positief ontvangen, maar...	17
6.3	... een derde vindt reiscertificaat discriminerend	19
6.4	Ruim de helft denkt reiscertificaat te gaan gebruiken	19
7	Verantwoording	20

1 Belangrijkste uitkomsten

Meerderheid wil ook 12-17-jarigen laten vaccineren, maar ouders twifelen

Zes op tien Nederlanders: ook 12 tot 17-jarigen vaccineren

De meeste Nederlanders vinden dat ook minderjarigen gevaccineerd moeten worden (74% zegt ja tegen minimaal één leeftijdscategorie). Maar dit geldt vooral voor de oudere kinderen: zes op tien vinden dat kinderen van 12 tot 16 jaar en jongeren van 16 of 17 jaar (beide 59%) gevaccineerd moeten worden. Voor het vaccineren van kinderen onder de 12 jaar voelt maar een minderheid. Opvallend is dat mensen die zelf *geen* thuiswonende kinderen hebben vaker voorstander zijn van het vaccineren van kinderen dan ouders van kinderen.

Ouders onzeker over vaccineren kinderen onder 16 jaar

Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) heeft het vaccin van Pfizer goedgekeurd voor kinderen vanaf 12 jaar. We vroegen ouders met thuiswonende kinderen of zij hun kind met het Pfizer-vaccin zouden laten vaccineren. Ouders van 12-15 jarigen en jongeren (16-17 jaar) zouden hun kind overwegend wél laten vaccineren. Naarmate de leeftijd van de kinderen afneemt, neemt de vaccinatiebereidheid af en de onzekerheid toe.

Tabel 1 – Vaccineren van kinderen

Stel uw kind wordt opgeroepen om gevaccineerd te worden met het volgende Pfizer-vaccin

Zou u uw kind laten vaccineren? Basis: ouders met kinderen in betreffende leeftijdsgroep (n=74 tot 175)

	Ouders met kind in de leeftijd van...			
	0-3 jaar	4-11 jaar	12-15 jaar	16-17 jaar
Zeker wel	7%	13%	27%	54%
Waarschijnlijk wel	19%	21%	29%	13%
Waarschijnlijk niet	21%	17%	15%	9%
Zeker niet	37%	32%	21%	19%
Weet ik niet	17%	17%	7%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Waarom niet?

Ouders die hun kinderen niet laten vaccineren, wijzen erop dat kinderen minder risico lopen om (ernstig) ziek te worden van Covid-19 dan volwassenen. Verder maken ze zich zorgen over de mogelijke bijwerkingen van het vaccin voor kinderen, vooral op langere termijn. Volgens hen is hierover nog te weinig bekend. Ook het feit dat kinderen een relatief beperkte rol spelen in de verspreiding van het coronavirus speelt mee in de overwegingen van deze ouders om hun kind niet te laten vaccineren.

Waarom wel?

Ouders die hun kind wel zouden laten vaccineren, doen dit als dit geadviseerd wordt door de overheid. Ook is het voor een aantal van hen belangrijk dat hun kinderen een bijdrage leveren aan het opbouwen van groepsimmunitet. Oudere kinderen kunnen door het vaccin weer hun leven oppakken en veilig met anderen (familie, vrienden, klasgenoten) omgaan.

Ruim helft volwassenen nu gevaccineerd; vaccinatiebereidheid stabiel

In totaal heeft ruim de helft van de volwassen Nederlanders nu een vaccin gekregen (55%), nog eens 11 procent heeft hier een afspraak voor gemaakt (11%). Twee derde is dus min of meer 'binnen'.

Van degenen die gevaccineerd zijn, kreeg 40 procent (22% van allen) al twee prikken, 60 procent kreeg er één.

Prognose: 80 à 90 procent straks gevaccineerd

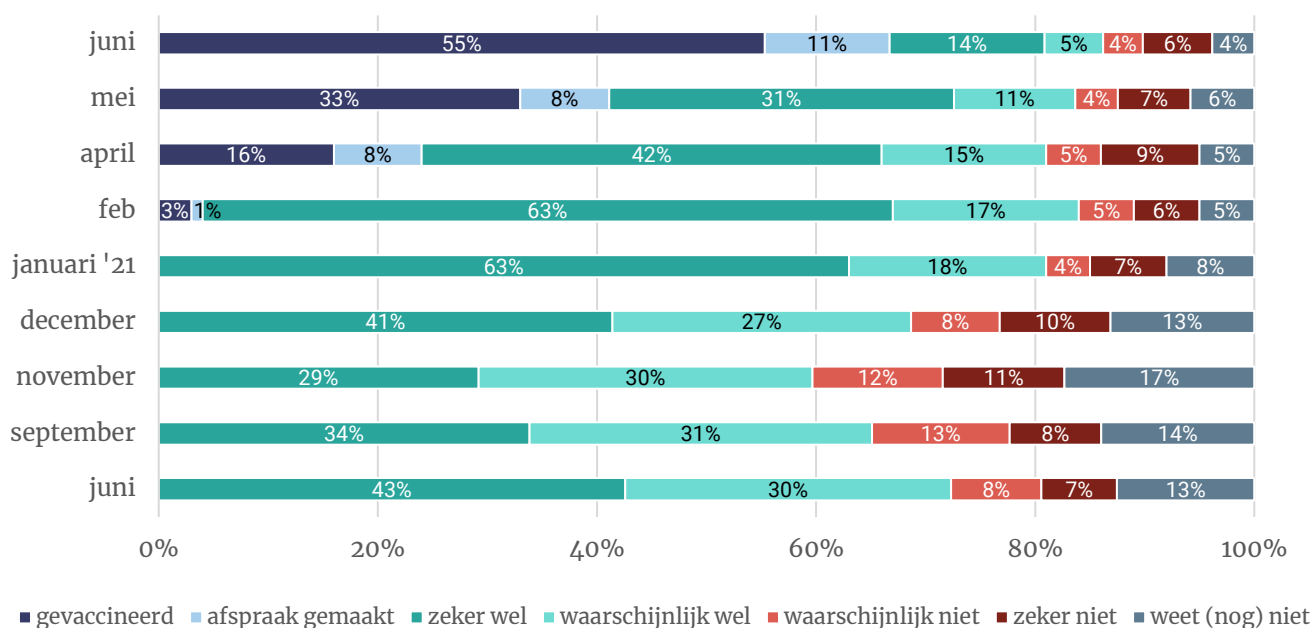
Van de overige Nederlanders is een op de vijf van plan zich zeker (14%) of waarschijnlijk (5%) te laten vaccineren. Het aandeel dat zich 'zeker niet' niet laat vaccineren, staat nu op 6 procent, 4 procent zegt 'waarschijnlijk niet'. Samen dus 10 procent. Dit is de afgelopen maanden redelijk stabiel. Het aandeel 'weet ik niet' staat nu met 4 procent op het laagste punt. De verwachting is dat beide percentages niet veel verder zullen dalen.

Hiermee zou de uiteindelijke vaccinatiegraad naar verwachting uitkomen op 86 procent (ruim genomen: tussen de 80 en 90 procent). Dit komt overeen met de schatting van het RIVM (84%)¹.

Figuur 1 – Vaccinatiegraad en -bereidheid

Bent u al gevaccineerd tegen het virus? / Bent u van plan zich te laten vaccineren tegen het virus?

Basis juni-meting: n = 2.004

Onder niet-westerse Nederlanders blijft de vaccinatiegraad achter

De vaccinatiegraad onder Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond blijft achter bij het landelijk gemiddelde. Een kwart van de niet-westerse Nederlanders is nu gevaccineerd, tegen ruim de helft van alle Nederlanders. Ruim vier op de tien laten zich (waarschijnlijk) vaccineren. Bij elkaar dus ruim twee derde van de niet-westerse Nederlanders.

¹ Het RIVM berekent het percentage van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder dat zelf een prik wil hebben of al heeft gehad. De vaccinatiebereidheid is gebaseerd op een enquête die is afgenomen tussen dinsdag 11 mei en maandag 17 mei. Bron: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/vaccinaties> (geraadpleegd 8 juni 2021).

Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid gegroeid

In de afgelopen maand is de waardering voor de uitvoering van het vaccinatiebeleid flink gegroeid. Vier op de tien Nederlanders (41%) vinden de uitvoering goed tot uitstekend. Dit is een verdubbeling ten opzichte van mei, toen nog slechts 18 procent het goed vond. De groep ontevreden Nederlanders is in dezelfde periode gedaald van 52 naar 29 procent.

Covid-reiscertificaat overwegend positief ontvangen, maar...

Vanaf 1 juli wordt het reizen binnen de EU mogelijk met het covid-reiscertificaat. Ruim zes op de tien Nederlanders (63%) vinden het covid-reiscertificaat een (zeer) goed initiatief. Eén op tien vindt het niet zo'n goed initiatief (9%), 13 procent vindt het zelfs slecht. Degenen die al gevaccineerd zijn, zijn duidelijk meer te spreken (76%) over deze mogelijkheid dan Nederlanders die nog niet gevaccineerd zijn (41%). Ruim de helft (53%) denkt (zeker of waarschijnlijk) gebruik te gaan maken van het Europese covid-reiscertificaat.

... een derde vindt reiscertificaat discriminerend

Twee op de drie Nederlanders onderschrijft de stelling dat het covid-reiscertificaat hun de vrijheid geeft om weer te reizen. Een derde is van mening dat de reispas ten koste gaat van de privacy van gebruikers, ruim vier op de tien zien deze risico's niet of mindere mate. Eveneens een derde vindt het reiscertificaat discriminerend voor de mensen die zich niet willen laten vaccineren. Vooral mensen die (nog) niet gevaccineerd zijn, zien hierin een vorm van discriminatie (58% eens, 28% oneens).

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 4 juni tot maandag 7 juni 2021.

Er werkten in totaal 2.004 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (n=1.850) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 154 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix. De vragen over het covid-reiscertificaat zijn aan random de helft van de steekproef gesteld (n=1.073).

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

2 Al gevaccineerd

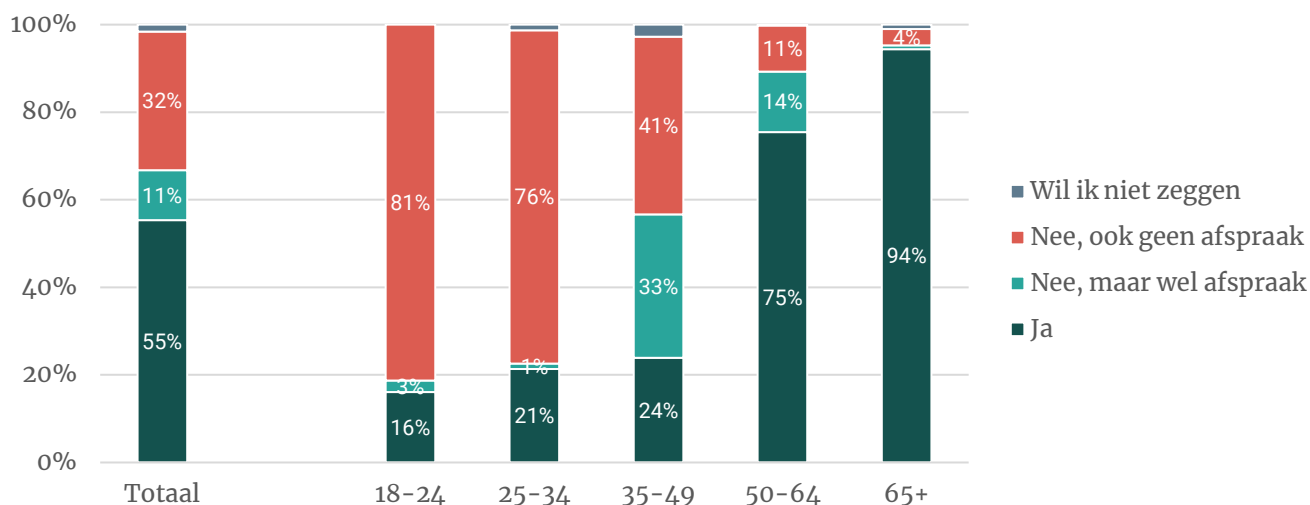
2.1 Ruim helft gevaccineerd

In totaal heeft ruim de helft van de Nederlanders nu een vaccin gekregen (55%), nog eens 11 procent heeft hier een afspraak voor gemaakt (11%). Twee derde is dus min of meer 'binnen'. Vrijwel alle 65-plussers zijn inmiddels gevaccineerd, net als driekwart van de 50-64 jarigen. Begin mei gaf 33 procent aan gevaccineerd te zijn, 8 procent had toen een afspraak gemaakt.

De vaccinatiecampagne richt zich nu voornamelijk op de jongere leeftijdsgroepen.

Figuur 2 – Bent u al gevaccineerd tegen het virus?

Basis: n = 2.004

Ruim één op vijf kreeg al twee prikken

Van degenen die gevaccineerd zijn, kreeg 40 procent (22% van allen) al twee prikken, 60 procent kreeg er één.

Van de 65-plussers heeft 67 procent de tweede prik al binnen: 63 procent van deze groep is dus helemaal beschermd. Van de 50-64-jarigen kreeg 23 procent al twee prikken en is dus 17 procent klaar.

2.2 Bijna helft gevaccineerden meldt (lichte) bijwerkingen

We vroegen degenen die al gevaccineerd zijn in hoeverre zij last hebben gehad van bijwerkingen en ander ongemak.

Ruim de helft ervoer helemaal geen last (54%). Voor de rest geldt dat wel: 7 procent had zelfs veel last en 39 procent ervoer lichte klachten. Ditzelfde beeld zagen we in mei.

De groep 25-34 jarigen zegt vaker 'veel last' te hebben van bijwerkingen in vergelijking met oudere leeftijdsgroepen, hoewel nog maar een beperkt deel is gevaccineerd.

Van de Nederlanders onder de 25 jaar is een op de zes gevaccineerd, de gemelde percentages voor deze groep zijn daarom indicatief².

Tabel 2 – Heeft u last gehad van bijwerkingen of ander ongemak? Naar leeftijd

Basis: gevaccineerden, n = 1.147

	Totaal	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
Ja, veel last	7%	8%	18%	8%	8%	3%
Ja, lichte klachten	39%	47%	49%	60%	41%	30%
Nee, helemaal niet	54%	45%	33%	32%	51%	67%
Percentage gevaccineerden	55%	16%	21%	24%	75%	94%

Leeswijzer: van alle Nederlanders is 55 procent ten minste 1x gevaccineerd, van deze groep heeft 54 procent helemaal geen last gehad van bijwerkingen of ander ongemak, 39 procent meldt lichte klachten te hebben ervaren en 7 procent ervoer veel last.

² Er zijn 19 personen van 18-24 jaar gevaccineerd.

2.3 Minst bijwerkingen bij BioNtech/Pfizer

De meeste mensen zijn gevaccineerd met de vaccins van BioNtech/Pfizer (58%) en AstraZeneca (29%). De rest is gevaccineerd met het vaccin van Moderna (7%) of van Janssen (5%).

We vroegen Nederlanders die ten minste éénmaal zijn gevaccineerd of ze last hebben gehad van bijwerkingen of ander ongemak, en hierbij hun eigen interpretatie van de klacht te geven. Wat door de een gekwalificeerd wordt als ‘veel last’ kan door een ander als lichte klacht zijn ervaren. Het algemene beeld uit dit onderzoek is dat Nederlanders die gevaccineerd zijn met AstraZeneca, Moderna of Janssen vaker klachten ervaren (en in sterkere mate) dan Nederlanders die met het vaccin van BioNtech/Pfizer zijn gevaccineerd.

Dit komt overeen met de bevindingen van Lareb, de organisatie die in Nederland de bijwerkingen van vaccins bijhoudt.³

Bijwerkingen worden het minst vaak gemeld bij het vaccin van BioNtech/Pfizer: ruim een derde had lichte klachten (35%) of veel last (3%).

Ruim de helft van de mensen die zijn gevaccineerd met AstraZeneca heeft last gehad van bijwerkingen, waarvan de meeste met lichte klachten (42%). Dertien procent heeft er veel last van gehad.

De vaccins van Moderna en Janssen zijn minder vaak ingezet en daarom zijn de onzekerheidsmarges bij deze vaccins groter.

Omdat de vaccins voor verschillende doelgroepen worden gebruikt – 60-64 jarigen kregen vaker AstraZeneca, 50-minners vaker BioNtech/Pfizer – is op basis van dit onderzoek niet goed te zeggen of het ene vaccin meer bijwerkingen geeft dan het ander.

Tabel 3 – Heeft u last gehad van bijwerkingen of ander ongemak? Naar merk vaccin

Basis: gevaccineerden, n = 1.147

	Totaal	BioNtech/Pfizer	AstraZeneca	Moderna	Janssen
Ja, veel last	7%	3%	13%	9%	14%
Ja, lichte klachten	39%	35%	42%	53%	50%
Nee, helemaal niet	54%	62%	45%	38%	36%
Percentage gevaccineerden	55%	58%	29%	7%	5%

Leeswijzer: van alle gevaccineerden heeft 54 procent helemaal geen last gehad van bijwerkingen of ander ongemak. Dit geldt voor 62 procent van degenen die gevaccineerd zijn met het vaccin van BioNtech/Pfizer en voor 45 procent van degenen die gevaccineerd zijn met AstraZeneca. Etc. Het vaccin van BioNtech/Pfizer is gebruikt bij 58 procent van de gevaccineerden en dat van AstraZeneca bij 29 procent van de gevaccineerden. Etc.

De meest genoemde bijwerkingen zijn hoofdpijn, spierpijn, pijn op de prikplek, griepigheid en vermoeidheid. De meeste klachten verdwijnen na een paar dagen.

³ Zie www.lareb.nl/pages/update-van-bijwerkingen voor een overzicht van gemelde bijwerkingen na de verschillende vaccins.

3 Vaccinatiebereidheid

3.1 Prognose: 80 à 90 procent straks gevaccineerd

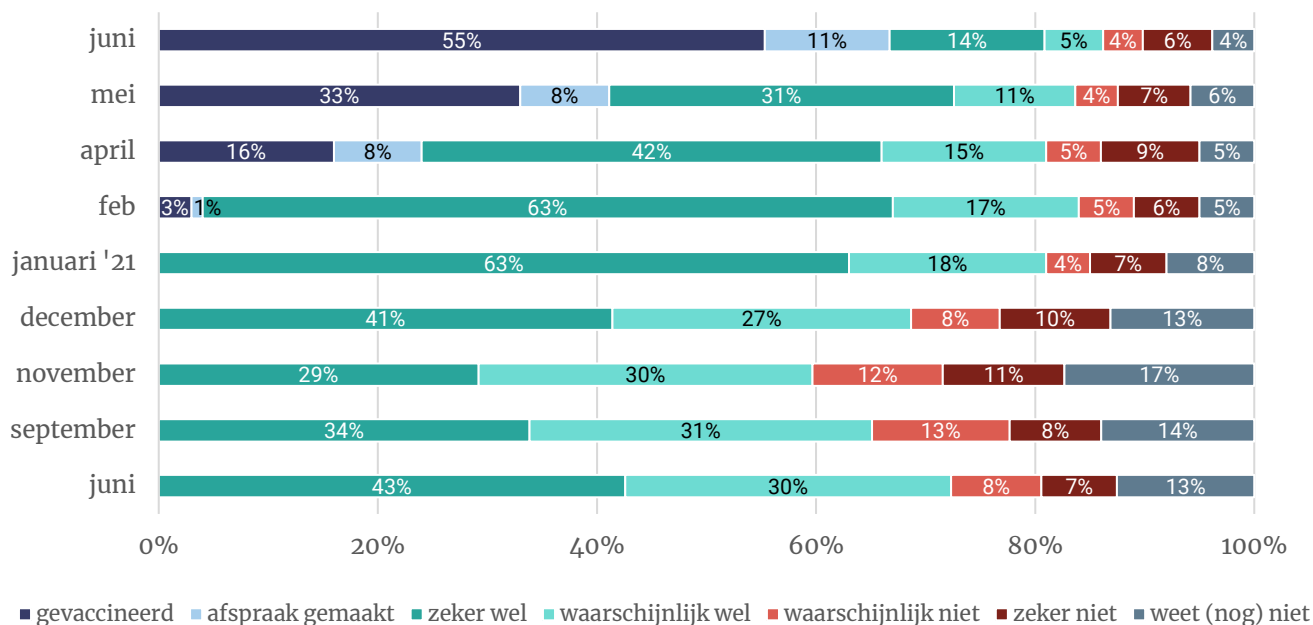
In totaal heeft twee derde van de Nederlanders nu dus een vaccin gekregen of hier een afspraak voor gemaakt.

Van de overige Nederlanders is een op de vijf dit zeker (14%) of waarschijnlijk (5%) van plan. Daarmee zou de uiteindelijke vaccinatiegraad naar verwachting uitkomen op 86 procent (ruim genomen: tussen de 80 en 90 procent). Dit komt overeen met de schatting van het RIVM (84%)⁴.

Figuur 3 – Vaccinatiegraad en -bereidheid

Bent u al gevaccineerd tegen het virus? / Bent u van plan zich te laten vaccineren tegen het virus?

Basis juni-meting: n = 2.004

⁴ Het RIVM berekent het percentage van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder dat zelf een prik wil hebben of al heeft gehad. De vaccinatiebereidheid is gebaseerd op een enquête die is afgenomen tussen dinsdag 11 mei en maandag 17 mei. Bron: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/vaccinaties> (geraadpleegd 8 juni 2021).

3.2 Lagere vaccinatiebereidheid onder 35-49 jarigen

Hoewel de vaccinatiebereidheid over het algemeen hoog is, laten met name 35-49 jarigen zich naar verwachting iets minder vaak vaccineren. Een kwart (24%) is nu gevaccineerd, een derde heeft een afspraak en 19 procent is het zeker of waarschijnlijk van plan. Een kwart (25%) niet of weet het nog niet.

Daarmee zou de vaccinatiegraad in deze groep uitkomen op 75 procent (70 tot 80 procent).

Onder 25-34 jarigen ligt de verwachte vaccinatiegraad rond de 80 procent. Van de jongeren tot 25 jaar zou ongeveer 85 procent zich laten vaccineren. Vijftigplussers zijn in overgrote meerderheid al gevaccineerd of hebben een prikafspraak gemaakt (tabel 4).

Tabel 4 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar leeftijd

	Totaal	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
Gevaccineerd	55%	16%	21%	24%	75%	94%
Afspraak gemaakt	11%	3%	1%	33%	14%	1%
Zeker/waarschijnlijk van plan	19%	67%	57%	19%	3%	1%
Niet van plan/weet niet	14%	15%	20%	25%	8%	4%
Verwachte vaccinatiegraad (juni)	86%	85%	80%	75%	92%	96%
<i>Verwachte vaccinatiegraad (mei)⁵</i>	84%	83%	74%	78%	89%	96%

3.3 Lager en hoger opgeleiden nemen vaccin ongeveer vaak

Hoewel lager opgeleiden inmiddels vaker zijn gevaccineerd dan hoger opgeleiden, verwachten we dat de uiteindelijke vaccinatiegraad weinig zal verschillen naar opleidingsniveau.

Tabel 5 – Vaccinatiegraad en -bereidheid naar opleidingsniveau

	Totaal	Laag	Middelbaar	Hoog
Gevaccineerd	55%	73%	53%	48%
Afspraak gemaakt	11%	8%	12%	13%
Zeker/waarschijnlijk van plan	19%	5%	20%	27%
Niet van plan/weet niet	14%	14%	15%	12%
Verwachte vaccinatiegraad	86%	86%	85%	88%
<i>Verwachte vaccinatiegraad (mei)⁶</i>	84%	86%	79%	87%

⁵ Deze cijfers zijn iets hoger dan de gepubliceerde cijfers in mei, omdat de groep met een vaccinatieafspraak nu is meegeteld.

⁶ Idem.

3.4 Vaccinatiegraad blijft achter onder niet-westerse Nederlanders

De vaccinatiegraad onder Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond blijft achter bij het landelijk gemiddelde. Een kwart van de niet-westerse Nederlanders is nu gevaccineerd, tegen ruim de helft van alle Nederlanders. Ruim vier op de tien laten zich (waarschijnlijk) vaccineren. Bij elkaar dus ruim twee derde van de niet-westerse Nederlanders. Hierbij geldt de disclaimer dat de steekproef van Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond relatief klein is (n=210). Toch durven we deze verschillen wel te rapporteren, aangezien we dit patroon ook in eerdere onderzoeken zagen (met ongeveer even grote steekproeven, maar andere respondenten).

Tabel 6 – Vaccinatiegraad en -bereidheid: verschillen tussen Nederlanders met een Nederlandse en niet-westerse achtergrond

	Totaal	NL achtergrond	NL met NW achtergrond
Gevaccineerd	55%	60%	24%
Afspraak gemaakt	11%	11%	13%
Zeker/waarschijnlijk van plan	19%	18%	32%
Niet van plan/weet niet	14%	12%	31%
Verwachte vaccinatiegraad (juni)	86%	88%	69%
<i>Verwachte vaccinatiegraad (mei)⁷</i>	<i>84%</i>	<i>86%</i>	<i>62%</i>

⁷ Deze cijfers zijn iets hoger dan de gepubliceerde cijfers in mei, omdat de groep met een vaccinatieafspraken nu is meegeteld.

3.5 Redenen om niet te vaccineren

De top drie van redenen om het vaccin te weigeren is in de afgelopen maanden min of meer hetzelfde gebleven. Ongeveer twee derde van de 'weigeraars' geeft aan dat ze het vaccin niet vertrouwen omdat het er te snel gekomen is. Anderen hebben twijfels over de werkzaamheid van het vaccin (42%) of zijn bang voor bijwerkingen (42%). Sinds november is onder weigeraars de overtuiging gegroeid dat het immuunsysteem het coronavirus kan weghouden. Ook het feit dat men al corona heeft gehad, is in toenemende mate een reden om af te zien van het vaccin.

Tabel 7 – Redenen om niet gevaccineerd te willen worden

Waarom zou u zich niet laten vaccineren? (Basis: zou zich niet laten vaccineren)

	nov.	dec.	jan.	apr.	mei	juni
Dit vaccin is er te snel, ik vertrouw het niet	65%	59%	53%	62%	65%	67%
Ik heb twijfels of het vaccin voldoende werkt	40%	37%	33%	35%	42%	42%
Ik ben bang voor bijwerkingen	46%	42%	36%	34%	42%	42%
Mijn immuunsysteem kan het coronavirus weghouden	9%	21%	22%	33%	32%	40%
Ik behoor niet tot de risicogroep	21%	20%	24%	21%	30%	29%
Het is niet zo'n ernstige ziekte	11%	15%	13%	19%	15%	19%
Vanwege principiële redenen	5%	6%	7%	12%	11%	14%
Ik ben al besmet geweest, verwacht niet nog een keer besmet te raken	2%	4%	5%	7%	11%	14%
Vanwege religieuze overwegingen	2%	4%	9%	6%	5%	9%
Andere (kwetsbare) groepen hebben voorrang op mij	*	12%	11%	11%	10%	9%
Ben tegen de dierproeven waarmee het vaccin is getest	5%	9%	5%	7%	16%	5%
Anders	13%	10%	13%	16%	17%	24%
Weet ik niet	1%	0%	0%	0%	1%	0%
Wil ik niet zeggen	1%	1%	1%	3%	2%	3%
n =	235	423	225	241	178	163

* Destijds niet opgenomen

4 Vaccineren van kinderen

4.1 Zes op tien: ook 12 tot 17-jarigen vaccineren

Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) heeft het vaccin van Pfizer goedgekeurd voor kinderen vanaf 12 jaar. Deze tekst werd voorgelegd aan de respondenten:

De Nederlandse overheid wil dat iedereen vanaf 18 jaar medio juli 2021 minimaal 1 coronaprik gehad kan hebben. Alleen volwassenen dus.

Nu wordt er ook gesproken over het vaccineren van minderjarigen.

Volgens het Europees Geneesmiddelenbureau EMA is het vaccin van Pfizer ook geschikt en veilig voor kinderen vanaf 12 jaar. Volgens het EMA is het vaccin effectief in het beschermen van kinderen tegen het coronavirus. Het vaccin was al goedgekeurd voor personen vanaf 16 jaar.

Het ministerie van Volksgezondheid moet nu beslissen of ook kinderen moeten worden gevaccineerd. Wat vindt u, moet de overheid in het vaccinatiebeleid opnemen dat ook minderjarigen (kinderen) gevaccineerd worden tegen corona?

De meeste Nederlanders vinden dat ook minderjarigen gevaccineerd moeten worden (74% zegt ja tegen minimaal één leeftijdscategorie). Zes op tien vinden dat kinderen van 12 tot 16 jaar en jongeren van 16 of 17 jaar (beide 59%) gevaccineerd moeten worden. Voor het vaccineren van kinderen onder de 12 jaar voelt maar een minderheid.

Opvallend is dat mensen die zelf geen thuiswonende kinderen hebben vaker voorstander zijn van het vaccineren van kinderen dan ouders van kinderen.

Tabel 8 – Vaccineren van kinderen

Wat vindt u, moet de overheid in het vaccinatiebeleid opnemen dat ook minderjarigen (kinderen) gevaccineerd worden tegen corona? (Mits de ouders hier toestemming voor geven).

Zo ja, in welke leeftijdscategorie(ën)? (Meerdere antwoorden mogelijk)

	Heeft thuiswonende kinderen		
	Totaal	Ja	Nee
Nee	19%	31%	15%
Ja, kinderen van 0 t/m 3 jaar	7%	6%	7%
Ja, kinderen van 4 t/m 11 jaar	19%	13%	21%
Ja, kinderen van 12 t/m 15 jaar	59%	47%	64%
Ja, kinderen van 16 – 17 jaar	59%	50%	63%
Weet niet / wil niet zeggen	7%	6%	6%

4.2 Ouders onzeker over vaccineren kinderen onder 16 jaar

Aan ouders met kinderen hebben we de vraag voorgelegd of zij hun kind met het Pfizer-vaccin zouden laten vaccineren. Ouders van 12-15 jarigen en jongeren (16-17 jaar) zouden hun kind overwegend wél laten vaccineren. Naarmate de leeftijd van de kinderen afneemt, neemt deze bereidheid ook af en de onzekerheid toe.

Ouders met jonge kinderen (tot 12 jaar) zijn hier het minst toe bereid. Bij 0-3 jarigen zou een kwart (26%) zijn of haar kind (waarschijnlijk) laten inenten, ruim de helft (58%) zou dit (waarschijnlijk) niet doen. Een op de zes ouders weet het (nog) niet.

Bij kinderen van 4-11 jaar zien we dat een derde van de ouders hen zou laten vaccineren, de helft (49%) (waarschijnlijk) niet.

Tabel 8 – Vaccineren van kinderen

Stel uw kind wordt opgeroepen om gevaccineerd te worden met het volgende Pfizer-vaccin
Zou u uw kind laten vaccineren?

Basis: ouders met kinderen in betreffende leeftijdsgroep (n=74 tot 175)

	Ouders met kind in de leeftijd van...			
	0-3 jaar	4-11 jaar	12-15 jaar	16-17 jaar
Zeker wel	7%	13%	27%	54%
Waarschijnlijk wel	19%	21%	29%	13%
Waarschijnlijk niet	21%	17%	15%	9%
Zeker niet	37%	32%	21%	19%
Weet ik niet	17%	17%	7%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Waarom niet?

Ouders die hun kinderen niet laten vaccineren, wijzen erop dat kinderen minder risico lopen om (ernstig) ziek te worden van Covid-19 dan volwassenen. Verder maken ze zich zorgen over de mogelijke bijwerkingen van het vaccin voor kinderen, vooral op langere termijn. Volgens hen is hierover nog te weinig bekend. Ook het feit dat kinderen een relatief beperkte rol spelen in de verspreiding van het coronavirus speelt mee in de overwegingen van deze ouders om hun kind niet te laten vaccineren.

Waarom wel?

Ouders die hun kind wel zouden laten vaccineren, doen dit als dit geadviseerd wordt door de overheid. Ook is het voor een aantal van hen belangrijk dat hun kinderen een bijdrage leveren aan het opbouwen van groepsimmunitet. Oudere kinderen kunnen door het vaccin weer hun leven oppakken en veilig met anderen (familie, vrienden, klasgenoten) omgaan.

5 Waardering vaccinatiebeleid

5.1 Waardering voor uitvoering vaccinatiebeleid gegroeid

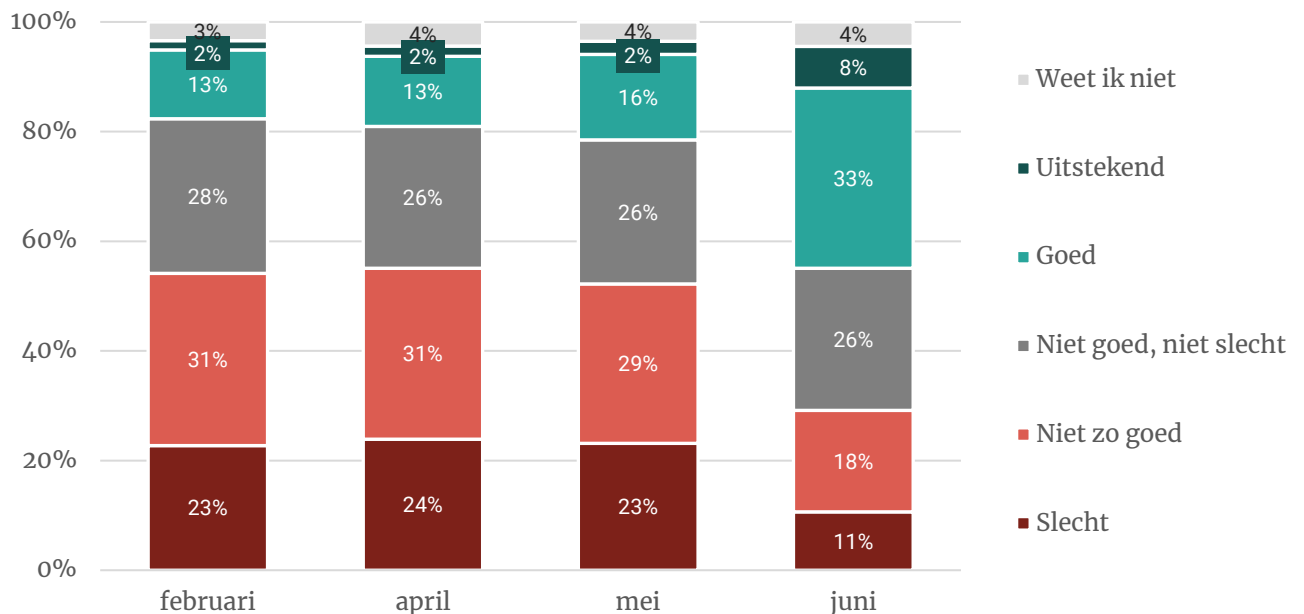
In de afgelopen maand is de waardering voor de uitvoering van het vaccinatiebeleid flink gegroeid.

In de periode februari-mei was steeds ruim de helft ontevreden over de manier waarop het vaccineren in Nederland is georganiseerd en wordt uitgevoerd. Nu is dat nog 29 procent. Vier op tien (41%) noemen de uitvoering nu goed (uitstekend: 8%, goed 33%). Dit is een verdubbeling ten opzichte van mei, toen nog slechts 18 procent het goed vond. En kwart (26 procent) oordeelt neutraal (niet goed, niet slecht).

Figuur 4 – Waardering uitvoering vaccinatiebeleid

Hoe waardeert u de manier waarop het vaccineren in Nederland georganiseerd is en wordt uitgevoerd?

Basis: n = 2.004

De positievere waardering heeft duidelijk te maken met of men wel of niet gevaccineerd is. Van degenen die gevaccineerd zijn, is bijna de helft positief (47%, 26% negatief), dat is ook zo als er al een afspraak is gemaakt (48% positief, 25% negatief). Degenen die nog niet gevaccineerd zijn en waar ook geen afspraak is gemaakt, zijn slechts in 27 procent van de gevallen positief en 35 procent oordeelt negatief.

Hieraan parallel lopend: naarmate men ouder is, oordeelt men vaker positief.

Een 65-plusser die gevaccineerd is:

“De communicatie was chaotisch, de informatie soms verwarrend. Maar.....nu het eenmaal loopt, hebben al velen van ons een vaccinatie gehad. Nu nog even het gele boekje gedoe, dan het reisdocument op de telefoon. Oplossing zoeken voor degene zonder telefoon. Het heet crisis toch? Verwacht geen perfectie.”

6 Covid-reiscertificaat

6.1 Vijf op de zes kregen iets mee van covid-reiscertificaat

Deze tekst werd voorgelegd:

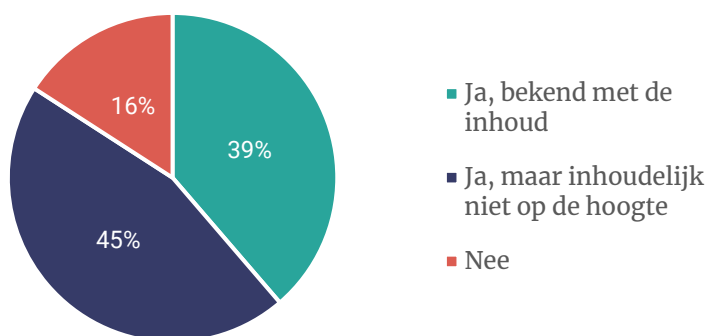
Deze zomer komt er een Europees covid-reiscertificaat. Waarschijnlijk kan er vanaf 1 juli gereisd worden met het certificaat. Het is de bedoeling dat reizigers dan met een QR-code aantonen dat ze zijn ingeënt tegen het coronavirus, negatief zijn getest of al eens besmet zijn geweest en daardoor zijn beschermd.

Vijf op zes Nederlanders kregen er iets van mee, vier op tien (39%) zijn ook bekend met de inhoud.

Figuur 5 – Bekendheid met Europees covid-reiscertificaat

Heeft u iets meegekregen van het Europese covid-reiscertificaat?

Basis: alle Nederlanders (n=1.073)⁸

6.2 Covid-reiscertificaat overwegend positief ontvangen, maar...

Het covid-reiscertificaat wordt door 63 procent gezien als een (zeer) goed initiatief. Eén op tien vindt het niet zo'n goed initiatief (9%), 13 procent vindt het zelfs slecht.

Het maakt hiervoor (wederom) uit of men al gevaccineerd is of niet. Van degenen die gevaccineerd zijn of een afspraak hebben voor een vaccinatie oordeelt driekwart positief, onder degenen die nog niet zijn gevaccineerd is dat 41 procent. Een ongeveer even groot deel (39%) oordeelt negatief.

Tabel 9 – Houding ten aanzien van Europees covid-reiscertificaat

Wat vindt u van het Europese covid-reiscertificaat? Vindt u dat een...

	Totaal	Leeftijd					Gevaccineerd?		
		18-24	25-34	35-49	50-64	65+	ja	afspraak	nee
zeer goed initiatief	24%	25%	20%	18%	29%	29%	31%	24%	13%
goed initiatief	39%	38%	36%	34%	41%	47%	45%	50%	28%
niet zo goed	9%	10%	11%	11%	8%	6%	8%	6%	12%
slecht initiatief	13%	13%	13%	23%	9%	6%	4%	9%	27%
weet ik niet	15%	14%	20%	13%	13%	11%	12%	12%	19%

⁸ De vragen over het covid-reiscertificaat zijn alle willekeurig de helft van de steekproef gesteld (1.073 respondenten).

Waarom niet zo goed?

Eén op vijf vindt het covid-reiscertificaat dus niet zo'n goed initiatief. In een toelichting geven veel van deze mensen aan dat ze bang zijn voor een tegenstelling in de samenleving. Mensen die nog niet aan de beurt zijn geweest of mensen die er – wellicht om goede redenen – voor kiezen zich niet te laten vaccineren kunnen dan niet op reis.

Ook zijn er mensen die bezwaar maken tegen het gegeven dat dit via je mobiele telefoon moet ("En als je geen mobieltje hebt?"), zij vragen zich af waarom het niet met het vaccinatieboekje kan.

Tot slot zijn er ook mensen die het überhaupt geen goed idee vinden dat mensen al weer massaal met vakantie gaan, gezien de kans op nieuwe besmettingen.

Enkele citaten:

Aan de ene kant lijkt het me goed dat je kunt reizen als je gevaccineerd bent, maar aan de ene kant is het nu zo van als je niet gevaccineerd bent mag je het land niet in. dit kan zorgen voor ruzies en of discussies.

Op deze manier krijg je een tweedeling in de samenleving van mensen die al wel en nog niet gevaccineerd zijn. Mensen die nog niet "aan de beurt" zijn geweest mogen zo niet reizen terwijl dit niet hun schuld is.

Vind het belachelijk dat je zoiets moet hebben om te mogen reizen, zo word je haast verplicht om je te vaccineren.

Ze dwingen op deze manier steeds meer mensen om zich te laten vaccineren. en dat is niet is wat Nederland voor zou moeten staan.

Het is een vorm van controleren en onderdrukken, aan dat paspoort uit WO2 zitten we ook nog steeds vast.

En als je geen mobieltje hebt? Alles had meteen in je inentingsboekje geplakt kunnen worden, snel en minder werk en goedkoper.

Twijfels over fraudebestendigheid en gebrek een eenduidige regelgeving/afspraken binnen Europa.

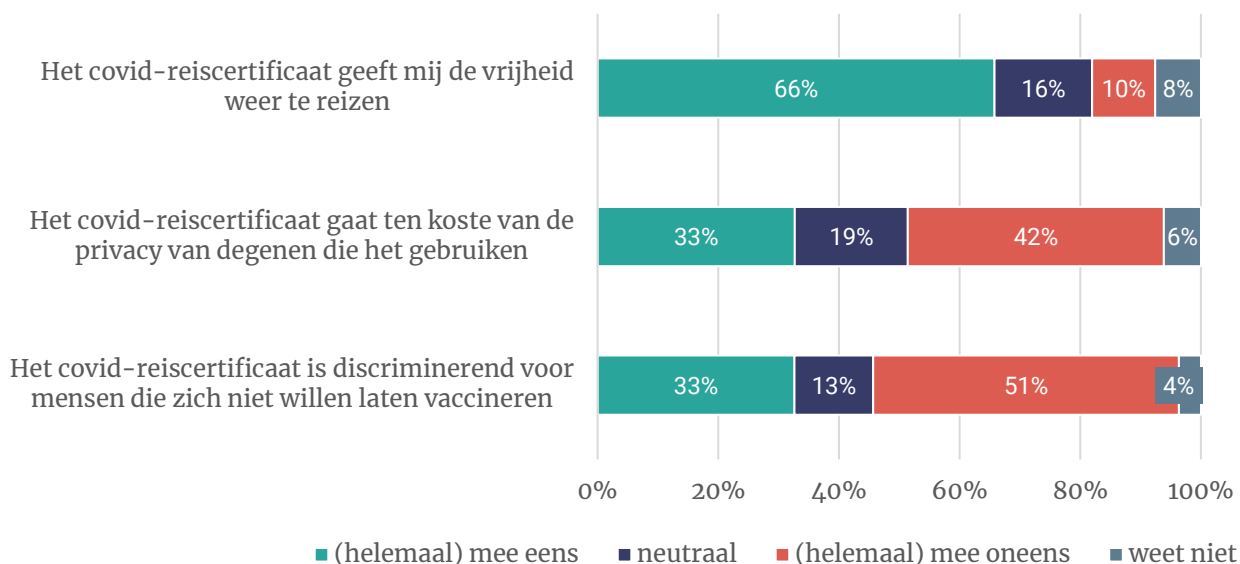
Belachelijk, en dat alleen maar voor die mensen die zo nodig alleen maar op vakantie moeten naar het buitenland en dan zijn er zoveel die zich toch nergens aan houden.

6.3 ... een derde vindt reiscertificaat discriminerend

Twee derde van de Nederlanders vindt dat het covid-reiscertificaat hun de vrijheid geeft om weer te reizen. Een derde is van mening dat de reis pas ten koste gaat van de privacy van gebruikers, ruim vier op de tien zien deze risico's niet of mindere mate. Eveneens een derde vindt het reiscertificaat discriminerend voor de mensen die zich niet willen laten vaccineren. Vooral mensen die (nog) niet gevaccineerd zijn, zien hierin een vorm van discriminatie (58% eens, 28% oneens).

Figuur 6 – In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen?

6.4 Ruim de helft denkt reiscertificaat te gaan gebruiken

Ruim de helft (53%) denkt (zeker of waarschijnlijk) gebruik te gaan maken van het Europese covid-reiscertificaat. Onder degenen die dat niet gaan doen, is dat grotendeels omdat men niet van plan is naar het buitenland te gaan (25% van het totaal). Naarmate men ouder is, is dit vaker het geval.

Jongeren willen het wel gebruiken of ze weten het (iets vaker dan gemiddeld) nog niet.

Er is ook een klein deel (4%) dat zegt niet aan de voorwaarden te voldoen, dit zijn vooral mensen die nog niet gevaccineerd zijn.

Tabel 10 – Gebruik van Europese covid-reiscertificaat

Denkt u dat u gebruik gaat maken van het Europese covid-reiscertificaat?

	Totaal	Leeftijd					Gevaccineerd?		
		18-24	25-34	35-49	50-64	65+	ja	afspraak	nee
Ja zeker	26%	27%	24%	17%	30%	29%	32%	25%	17%
Waarschijnlijk wel	27%	30%	29%	25%	25%	28%	29%	33%	24%
Nee, voldoe niet aan de voorwaarden	4%	8%	4%	3%	3%	2%	1%	4%	10%
Nee, ga niet naar het buitenland	25%	15%	21%	32%	31%	30%	27%	28%	19%
Nee, om een andere reden	4%	0%	4%	7%	3%	3%	1%	2%	8%
Weet ik niet	15%	20%	16%	16%	8%	8%	10%	8%	23%

7 Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 4 juni tot maandag 7 juni 2021.

Er werkten in totaal 2.004 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Het grootste deel hiervan (n=1.850) is afkomstig uit het I&O Research Panel en 154 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix. De vragen over het covid-reiscertificaat zijn aan random de helft van de steekproef gesteld (n=1.073).

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.004 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tergoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl